

მსაჯი განუწყვეტილ სტვენდა

თბილისი. “ლოკომოტივის” სტადიონი. 2 მაისი.

“დინამო” (თბილისი) – “ნეფთჩი” (ბაქო) – 1:0.

“დინამო”: გოგია, მოძუაშვილი, ჭელიძე, ხურცილავა, პეტრიაშვილი, გავაშელი, მ. მაჩაიძე, ასათიანი, გუცაევი, გ. ნოდია, ყიფიანი.

“ნეფთჩი”: შეხოვი, ყულიევი, ბრუხტი, ლიოგვი, ზეინალოვი, სემიგლაზოვი, მირიკოვი, აბასოვი, ავრუცვი (სტეკოლნიკოვი), გაჯიევი (ალი-ზადე), სმოლნიკოვი.

მსაჯი: ა. ტაბაკოვი (მოსკოვი).

დუბლიორები – 1:1.

“მცირე ფოლის ტაქტიკა” კარგადაა ცნობილი ფეხბურთში. კოლექტიური თვალსაზრისით მას მიმართავენ იმ შემთხვევებში, როცა სურთ შეაფერხონ მოწინააღმდეგე გუნდის ტემპი, ხელი შეუშალონ მის აწყობილ თამაშს, კომბინაციურ მოქმედებას, საერთო შეტევას და ა.შ. ინდივიდუალური პრესინგის ვითარებაში კი “მცირე ფოლი” ნიშნავს, რომ პირისპირ ბრძოლისას არ მისცე შენზე უშუალოდ გაპიროვნებულ ფეხბურთელს თამაშის საშუალება და “დელიკატური” ჯარიმებით უვნებელი იგი.

როგორც პირველ, ისე მეორე შემთხვევაში “მცირე ფოლის ტაქტიკა” წესების ელემენტარული დარღვევაა, რომლის აღკვეთა შეუძლია მხოლოდ ერთ კაცს – მსაჯს. არბიტრი მოვალეა დროზე შენიშნოს ეს არასპორტული საქციელი და არ მისცეს გუნდს სისტემატურად წესის დარღვევის საშუალება.

“ნეფთჩიმ” მიმართა “მცირე ფოლის” თავისებურ კომბინირებულ მეთოდს – კოლექტიურსაც და ინდივიდუალურსაც ერთდროულად. საკმარისი იყო თბილისელი თავდამსხმელები გამოჩენილიყვნენ შეტევის სახიფათო ზონაში, რომ ყულიევი, ზეინალოვი, სემიგლაზოვი, ბრუხტი და სხვანი წამსვე მიმართავდნენ აკრძალულ ხერხებს, რათა რთული მდგომარეობა დასაწყისშივე გაენელებინათ და კარი ხიფათისგან ეხსნათ, ხოლო ლიოგვი სპეციალურად იყო მიჩენილი გუცაევზე და უკვე ბურთის მიღების მომენტში უმოწყალოდ ცელავდა მას. ბაქოელ მცველს ეს არ გასჭირვებია, ვინაიდან იგი გუცაევზე გაცილებით ძლიერია ფიზიკურად, უფროსია ასაკითაც და საბოლოოდ შეძლო ის, რომ თავისი ახალგაზრდა მეტოქე თითქმის მთლიანად გამოთიშა თამაშს.

თქმა იმისა, რომ მსაჯს ყოველივე ეს მხედველობიდან გამორჩა, არ იქნებოდა სწორი. პირიქით, ტაბაკოვი გამოცდილი არბიტრია, არ გამოეპარება დარღვევა და ყოველი ასეთი ინციდენტისას იგი დაუყოვნებლივ აძლევდა სასტვენს. მაგრამ ეს, ჩვენი აზრით, იყო დარღვევათა ფორმალური ფიქსირება, ცალკე აღებული თითოეული ჯარიმის აღნიშვნა, რომელსაც სტუმრებისთვის იოტის ოდენადაც არ შეუშლია ხელი თავიანთი ტაქტიკური მიზნის განხორციელებაში. ისინი შეგნებულად მიდიოდნენ ჯარიმებზე და არც ეშინოდათ ამისი, ვინაიდან ამ შემთხვევაში ჯარიმა ფაქტიურად მათი მხსნელი იყო, ასე ვთქვათ, გეგმის ნაწილი: ყოველი სასტვენი ნიშნავდა თბილისელთა იერიშის შეჩერებას, ტემპის დაგდებას, ყოველგვარი უსიამოვნო მოულოდნელობისგან თავის ხსნას. 45 წუთის განმავლობაში მსაჯის სასტვენი არ გაჩერებულა, თამაში ყოველ წუთს წყდებოდა, შეტევა ჩანასახშივე ქრებოდა და... ბაქოელებსაც ეს უნდოდათ.

მართალია, ტაბაკოვმა რამდენიმეჯერ მოიხმო თავისთან გუნდის კაპიტანი ვ. ბრუხტი, თავაზიანად გააფრთხილა იგი, მაგრამ ამას შედეგი არ მოჰყოლია: “მცირე ფოლი” კვლავინდებურად ბატონობდა მინდორზე.

მიუხედავად ამისა, ტაიმი მთლიანად თბილისელთა უპირატესობით მიმდინარეობდა. ამ 45 წუთის გარშემო ცალკეულ მოთამაშეთა მიმართ პრეტენზიები ნაკლებად გვაქვს, ანსამბლს ჩამორჩებოდნენ მხოლოდ გუცაევი (ზემოხსენებული მიზეზის გამო) და გავაშელი. ამას გარდა, აღსანიშნავია, ნახევარმცველთა უკიდურესად უზუსტო გადაცემები, რომელთა გამო ბევრი საუკეთესოდ წამოწყებული კომბინაცია იშლებოდა “ნეფთჩის” საჯარიმო მოედნამდე.

ანგარიში გაიხსნა მე-40 წუთზე და ნოდიას მიერ ბრწყინვალედ გატანილი ეს გოლი ერთადერთი აღმოჩნდა ამ მატჩში. თბილისელთა ცენტრალურმა თავდამსხმელმა შორეული გადაცემა მიიღო მოძუაშვილისგან, ბურთის მიღება და დამუშავება ბრუხტისთან უშუალო ბრძოლაში ძალიან ძნელი იყო, მაგრამ ნოდია უაღრესად რთულ ვითარებაში აჯობა ბაქოელთა სტოპერს და ოსტატურად დაარტყა – 1:0.

თუ როგორ ითამაშებდნენ ბაქოელები მეორე ტაიმში, ეს ეჭვს არ იწვევდა. განახლდა თამაში, ისინი წამსვე შეტევაზე გადავიდნენ და მდგომარეობის გამოსასწორებლად ძალ-ღონე არ დაიშურეს.

შემდგომში მათ შეცვლათა მარაგი მთლიანად ამოუწურეს და ტემპის შესანარჩუნებლად ორი დასვენებული თავდამსხმელი გამოიყვანეს მინდორზე.

პირდაპირ ვიტყვით: ჩვენს გუნდს ძალიან გაუჭირდა შესვენების შემდეგ. მთელ რიგ შემთხვევებში სტუმრები ისე უტევდნენ, რომ დინამოელთა კარი ბეწვზე ეკიდა. გოგიას ბრწყინვალე თამაში რომ არა, ძნელი სათქმელია როგორ შეინარჩუნებდა გუნდი გამარჯვებას. საუცხოოდ ითამაშა დაცვაში პეტრიაშვილმა, წინა ხაზზე აქტიურობდა ნოდია, ხოლო ყიფიანმა ერთხელ კიდევ გვაჩვენა თავისი შესანიშნავი პოტენციური შესაძლებლობანი. ამ მძიმე ვითარებაში იგი მოგვევლინა როგორც ჩამოყალიბებული, პირველხარისხოვანი ოსტატი. მისმა მაღალკვალიფიციურმა თამაშმა დიდი როლი შეასრულა გამარჯვებაში.

ცალკე უნდა აღინიშნოს, რომ ხურცილავა და ძოძუაშვილი, რომლებმაც 30 აპრილს უმძიმესი დატვირთვა გადაიტანეს ევროპის ჩემპიონატის მეოთხედფინალურ მატჩში, ხოლო შემდეგ – დამქანცავი გზა განვლეს, არ იყვნენ სათანადო ფორმაში და, ბუნებრივია შეცდომები ჰქონდათ. ცუდად ითამაშა ნახევარდაცვის ხაზმაც. ვფიქრობთ, მეორე ტაიმის ბოლოსთვის ურიგო არ იქნებოდა, თუ ჩვენი გუნდის დაცვაში მინდორზე გამოვიდოდნენ დასვენებული მოთამაშეები: მათი დახმარება აუცილებელი იყო.

მაგრამ კარგია ყველაფერი, რაც კარგად მთავრდება. ასე კარგად დამთავრდა უმწელესი მატჩი “ნეფთჩისთან”.

ბ. ქორქია.

“ლელო”, 5 მაისი, 1972 წ.